

Határozatok Tára

T-715/19. sz. ügy

**Lukáš Wagenknecht
kontra
Európai Tanács**

A Törvényszék végzése (nyolcadik tanács), 2020. július 17.

„Intézményi mulasztás megállapítása iránti kereset – Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme – Csalás elleni küzdelem – Az Európai Tanács ülése – Többéves pénzügyi keret – Költségvetési rendelet – A Cseh Köztársaságnak az Európai Tanács egyik ülésén részt vevő képviselője állítólagos összeférhetetlensége – Az Európai Tanács fellépésének állítólagos hiánya – Az eljárási szabályzat 130. cikke – Az eljáráshoz fűződő érdek – Kereshetőségi jog – Az Európai Tanács álláspontja – A mulasztás megszüntetése – Elfogadhatatlanság – Az EUSZ 15. cikk (2) bekezdése – Nyilvánvalóan minden jogi alapot nélkülöző kereset”

1. *Intézményi mulasztás megállapítása iránti kereset – Természetes vagy jogi személyek – Őket közvetlenül és személyükben érintő jogi aktusok – Valamely tagállam miniszterelnöke Európai Tanács üléseiről való kizárásának az ezen intézmény általi elmulasztása – Az érintett tagállam parlamentje szenátusának egyik képviselője által indított kereset – Közvetlen és személyében való érintettség hiánya – Elfogadhatatlanság (EUMSZ 265. cikk, harmadik bekezdés)*

(lásd: 25–27. pont)

2. *Intézményi mulasztás megállapítása iránti kereset – A keresetindítás előtti, az EUMSZ 265. cikk második bekezdése értelmében vett állásfoglalás – Fogalom – Az eljárásra való felkérésnek megfelelő eljárás hiánya – Bennfoglaltság (EUMSZ 265. cikk, második bekezdés)*

(lásd: 29–32. pont)

3. *Intézményi mulasztás megállapítása iránti kereset – Az Európai Tanácsot terhelő eljárási kötelezettség – Állítólagos összeférhetetlenség esetén valamely tagállam miniszterelnökének az ezen intézmény üléseiről való kizárására irányuló kötelezettség – Hiány (EUSZ 15. cikk, (2) bekezdés; EUMSZ 265. cikk, harmadik bekezdés)*

(lásd: 34–37. pont)

Összefoglalás

A Törvényszék a 2020. július 17-i Wagenknecht kontra Európai Tanács végzésében (T-715/19) megállapította, hogy elfogadhatatlan és mindenestre nyilvánvalóan megalapozatlan a Cseh Köztársaság parlamentje szenátusának egyik képviselője által indított mulasztás megállapítása iránti keret, amely annak megállapíttatására irányult, hogy az Európai Tanács jogellenesen mulasztotta el állítólagos összeférhetetlenség miatt kizárni üléseiről e tagállam miniszterelnökét.

A jelen ügyben, 2019. június 5-én Lukáš Wagenknecht (a továbbiakban: felperes), a Cseh Köztársaság parlamentje szenátusának egyik képviselője azt kérte az Európai Tanácstól, hogy zárja ki e tagállam miniszterelnökét, Andrej Babiš az Európai Tanácsnak a pénzügyi tervről folytatott tárgyalásokkal kapcsolatos üléseiről.¹ Ez a kérelem Andrej Babiš állítólagos összeférhetetlenségén alapult, amely állítólagosan a többek között az agrár-élelmiszeriparban tevékenykedő Agrofert csoportba tartozó vállalkozásokban fennálló személyes és családi érdekeltségeiből ered, amennyiben ezek a vállalkozások az Európai Unió költségvetéséből származó támogatások kedvezményezettjei.

2019. június 24-én az Európai Tanács válaszolt az eljárásra való felkérésére, és kifejtette a felperes számára, hogy – mivel az EU-Szerződés² megmáshíthatatlanul állapította meg az Európai Tanács összetételét – nem rendelkezik mérlegelési jogkörrel annak eldöntésére, hogy ki képviselje az egyes tagállamokat ebben az intézményben, és annak eldöntésére sem, hogy az állam- vagy kormányfő közül mely személyt hívja meg az Európai Tanács valamely ülésére. E körülmények között az Európai Tanácsnak nem állt módjában kizárni a Cseh Köztársaság miniszterelnökét a hivatkozott ülésekről. 2019. július 2-án a felperes elektronikus levélben kérte e válasz pontosítását. Az Európai Tanács nem válaszolt erre az elektronikus levélre. A felperes ekkor – az EUMSZ 265. cikk alapján – az Európai Tanács által elkövetett mulasztás megállapítása iránt indított keresetet, amennyiben ez az intézmény jogellenesen nem járt el az eljárásra való felkérés alapján.

A Törvényszék elsősorban emlékeztetett arra, hogy ahhoz, hogy a felperes mulasztás megállapítása iránti keresete elfogadható legyen,³ vagy azt, hogy ő volna azon jogi aktusnak a címzettje, amelyet az eljárás alá vont intézmény állítólagosan nem fogadott el vele szemben, vagy azt, hogy az említett jogi aktus őt közvetlenül és személyében, valamint ahhoz hasonló módon érintette, mint ahogyan ez a jogi aktus a címzettjét érintené. Azt is igazolnia kell, hogy érdeke fűződik az eljáráshoz, amely érdek fennállása feltételezi, hogy a kereset – az eredményén keresztül – alkalmas arra, hogy az azt megindító fél számára előnnyel járjon. A jelen ügyben a Törvényszék megállapította, hogy az az aktus, amelynek elfogadását a felperes az Európai Tanácstól kérte, nem olyan aktus lett volna, amelyet ez az intézmény a felpereshez címez, hanem olyan határozat, amelynek címzettje a cseh miniszterelnök lett volna. A Törvényszék emellett hangsúlyozta, hogy még ha a felperes a közérdekből való eljárás céljából a Cseh Köztársaság parlamentje szenátusának képviselőjeként fennálló minőségére hivatkozik is, bizonyítania kell az Európai Tanács állítólagos mulasztásának megállapításához fűződő személyes, létrejött és fennálló

¹ A pénzügyi tervről folytatott, szóban forgó tárgyalások a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányultak.

² Az EUSZ 15. cikk (2) bekezdése alapján.

³ A mulasztás megállapítása iránti keresetet az EUMSZ 265. cikk írja elő, amelynek harmadik bekezdése a következőképpen rendelkezik: „Bármely természetes vagy jogi személy az előző bekezdésekben foglalt feltételek mellett panasszal fordulhat az Európai Unió Bíróságához, ha az Unió valamely intézménye, szerve vagy hivatala elmulasztott valamely neki címzendő jogi aktust – az ajánlások és vélemények kivételével – meghozni”.

érdekét. Mivel azonban a felperes nem bizonyította ilyen érdek fennállását, nem teljesült az Európai Tanácstól kért intézkedések tekintetében fennálló közvetlen és személyében való érintettséggel kapcsolatos feltétel.

A Törvényszék másodsorban emlékeztetett arra, hogy az EUMSZ 265. cikk a határozathozataltól vagy állásfoglalástól való tartózkodásban megnyilvánuló mulasztásra vonatkozik, nem pedig az érdekelt személyek által kívánttól vagy szükségesnek tartottól eltérő aktus elfogadására. Ily módon a Törvényszék megállapította, hogy a felperes által indított mulasztás megállapítása iránti kereset elfogadhatatlan, mivel az Európai Tanács egyértelműen kifejtette azokat az okokat, amelyek miatt nem járhat el a felkérésnek megfelelően. Ez az állásfoglalás véget vetett a mulasztásnak, a megtagadás pedig megsemmisítés iránti keresettel megtámadható aktust képezett.⁴ A felperesnek azonban nem állt szándékában ilyen keresetet indítani. A Törvényszék emellett pontosította, hogy a felperes 2019. július 2-i elektronikus levele nem minősülhet az eljárásra való olyan új felkérésnek, amellyel kapcsolatban az Európai Tanács a későbbiekben elmulasztott eljárni.

A Törvényszék harmadsorban hozzáfűzte, hogy a kereset mindenesetre nyilvánvalóan megalapozatlan. Megállapította, hogy az Európai Tanács semmiféle mérlegelési mozgástérrel nem rendelkezik akkor, amikor üléseire összehívja a tagállamok állam- és kormányfőit.⁵ A tagállamok feladatát képezi ugyanis azon nemzeti – többek között alkotmányos – intézkedések elfogadása, amelyek lehetővé teszik annak meghatározását, hogy az Európai Tanács ülésein őket az állam- vagy kormányfőiknek kell-e képviselniük, és adott esetben azt, hogy vannak-e olyan okok, amelyek megakadályozhatják, hogy valamelyikük a saját tagállamát képviselje. Ez a következtetés annál inkább érvényes, hogy az Uniónak tiszteletben kell tartania a tagállamok nemzeti identitását, amely elválaszthatatlan része azok alapvető politikai és alkotmányos berendezkedésének.⁶ A Törvényszék következőképpen megállapította, hogy nyilvánvaló, hogy az Európai Tanács – annak megtagadásával, hogy eleget tegyen az eljárásra való felkérésnek, és függetlenül attól, hogy a Cseh Köztársaság képviselője esetében összeférhetlenség áll-e fenn – nem sértette meg az EUMSZ 265. cikk harmadik bekezdését.

Negyed- és utolsósorban – a cseh miniszterelnök összeférhetlenségével kapcsolatos állításokat illetően – a Törvényszék emlékeztetett arra, hogy a nyújtott pénzeszközökkel összefüggésben az Unió által a nevében és javára a tagállamokban teljesített kifizetések szabályszerűsége az említett pénzeszközökre alkalmazandó uniós szabályozás hatálya alá tartozik.

⁴ Az EUMSZ 263. cikk alapján.

⁵ Az EUSZ 15. cikk (2) bekezdése alapján.

⁶ Az EUSZ 4. cikk (2) bekezdése értelmében.